

Versenyfutás az olajért.

Délukrajnában a német, magyar csapatok elérték a Fekete-tengert és elfoglalták Nikolajevet. Ez a város nemcsak fontos szovjetorosz tengerészeti támaszpont volt, de ipara is igen jelentős tényezője volt a bolsevik termelésnek. Szovjetországot déli vasérctelepeinek elvesztése után legjobban Nikolajev elvesztése sújtja, mert az ottani hajógyárak nemcsak kereskedelmi, de hadihajók építésére és javítására is be vannak rendezve. Ezután ezek a gyárak már a szövetségesek számára fognak dolgozni.

A szovjet ellen megindult keresztshadjárat során több, mint 700 kilométert hatoltak előre a szövetséges seregek és előnyomulásuk a makacs védekezés ellenére is tovább tart. Végig az egész kétezres kilométeres arcvonalon egymásra alakulnak a szétverten hátráló szovjetcsapatokat bekerítő zsakok, melyekből a kitörés szinte lehetetlen és a védekezőknek nem marad más választásuk, mint a megadás vagy halál. A harcok során hatalmas mennyiségű hadianyag kerül a győztesek birtokába. Ma már a gigászi szovjetorosz hadsereg nagyobb része megsemmisültnek mondható és ha embertartálékokkal még rendelkezik is, a technikai felszerelés már egyre gyatrább képet mutat. A német hosszútávú repülők mélyen bent járnak Szovjetországra és minden ipartelepét a bombák százaival árasztanak el. Napról napra egyre kevesebb lesz a hadianyagot gyártó üzemek száma Oroszországban, aminek előnye igazán majd a későbbi időpontban bontakoznak ki, pedig már ma is gyakran alig fellegyverzett csapatokat vetnek harcba Moszkva urai, akiknél az emberélet a semminél is kevesebb.

Az arcvonal déli részén most Odesszáért folyik a küzdelem. Nem vitás, hogy csupán napok kérdése a város eleste. A német harci gépek bombázzák a kikötőt és megsemmisítik azokat a hajókat, melyeken az orosz vezérkar elszállítani kívánta megvert csapatainak töredékeit. A német repülők ezen a vidéken pedig már a krimi félsziget stratégiai fontos pontjaira hullatják le romboló terhüket.

Az arcvonal a déli részén egyre inkább a Kaukázus felé tolódik el. Az angolok jól tudják, hogy az oroszok ezt a vidéket sem fogják tudni megvédeni a szövetséges csapatok elől, pedig itt található bőséges mennyiségben a mai motorizált háború egyik nélkülözhetetlen kelléke: a nyersolaj.

Ezért ennek a vidéknek birtokjáért valóságos versenyfutás folyik. A német haderő célja megközelíteni Kaukázust legalább annyira, hogy a harcirepülőgépek hatótávolságában legyenek a bakui kőolajmezők és vezetékek. Ezt az

eredményt pedig feltétlenül el is éri és ebben az esetben azután már csak kevés örömük lesz az angoloknak a szovjetorosz nyersolajban.

Északról tehát a szövetséges csapatok felvonulása folyik, állandó csatározások közepette a Kaukázus felé, délről viszont az angolok sorakoznak fel. Szíria és Irak angol részről történt megszállása is ezt a célt szolgálta. Most, hogy az oroszok elvesztették a délukrajnai nagy csatákat, megrémült az angol vezérkar és minden módon utat keres szövetséges-társa: a Szovjet felé, hogy neki segítséget

nyújtson és egyben a maga számára biztosítsa a kőolajmezőket. Ezeket megközelíteni azonban csak Iránon keresztül lehet. Előbb a diplomácia módszereivel kívántak hatni Iránra, engedélyezze az angolok átvonulását a Kaukázus, illetve Szovjetországra felé, de merev elutasítással találtakoztak az ilyen irányú kísérletezések. Ezért tehát Anglia ürügyet keresett, hogy beleavatkozzék az iráni belügyekbe. Az egyik diplomáciai jegyzéket a másik után küldi az iráni kormányhoz, amelyben kifogásolja, hogy Iránban feltűnően nagyszámu német állampolgár tartózkodik. Bár az iráni kormány cáfolja és visszautasítja ezt az állítást, az angol diplomácia nem

szűnik meg fenyegetődni és továbbra követelni a német állampolgárok haladéktalan kiutasítását. Természetesen mindez ürügy, mint azt az egész világsajtó megállapítja, mert az angoloknak és az oroszoknak ürügyre van szükségük, hogy az iráni inváziót végrehajtsák és ezt a legközelebbi időpontra várják. Az invázióval kapcsolatban feszült érdeklődéssel figyelik Törökország magatartását, mert angol részről feltételezik, hogy az Irán elleni fellépés esetén a török kormány is revidálni fogja magatartását és enged az angol-orosz követeléseknek. Ebben az esetben széles vonalon biztosítva lenne az angol-orosz együttműködés és könnyebben védhetővé válna: Kaukázus kőolaja.

Az európai lélek válsága.

A nyugati műveltség napjainkban súlyos megrázkódtatáson megy át. Elérkezünk a legnagyobb válsághoz, amely eddig az emberiséget érte: a nyugati műveltség válságához. Az ember már nemcsak szabadságát félti, hanem azt a lehetőséget is, hogy vágyódhassék a szabadság és a szeretet után. A nyugati műveltség bizonyos embertípust termelt ki, amely embertársaival együtt szeretett dolgozni, megbecsülte az egyént, és tisztelt tekintet a lángészre. A nyugati műveltség a felelősség érzetén épült fel. Ezt is a keresztény vallás oltotta beléje az a tanításával, hogy az embert a munkája után ítélt meg az Isten. Az emberiségnek három kora volt: az ókor, mint gyermekkor; a középkor, mint fiatalság; ezután, elérkezünk az érett korbá, ebbe az újszerű korbá, amelynek utasításából csak a krisztusi szeretet menthet meg bennünket. Kétségtelen, hogy az európai ember keresi a kiutat és a megoldást a talán azért élünk rendkívüli időket, mert születésben van az új világ. Kérdés most már az, hogy az új idők meghozzák-e a válság megoldását. Határozott igennel felelhetünk akkor, ha az Evangélium tanítását követjük. Sokak szerint, van-e egyáltalán lélek?

A hiba magva itt van. Az emberek nem vívódnak semmiért önmagukkal. Legfeljebb gyötrődnek. Egyszerűen hiányzik sokaknál a lelkiismeret. És nem tudják, mi a lelkiismeretvizsgálat. A baj az egysektől indul ki és azután hullámszerűen megy tovább. Mint a ragályos betegség, úgy terjed a lelkek nyavalyája. Sokszor egészen kis dolgokból indul ki, sokak szerint jelentéktelen esetekből. Jelentéktelennek hangzik, de jellemző az a megállapítás, melyet egy földmunkás mondott, aki először járt Budapesten: „A kávéházak ablakaiból tarka ruhákba öltözött nők tekintettek ki, mert a sok festék és cicoma szinte elfedte női és emberi lényüket.” A külsőség, a cicoma, a festék, a tarka rongyok elfedik a lényegét, elsikkasztják az embert, akinek lelke, szíve van és aki egészséges lélekkel jobbsorsra volna érdemes. Az európai társadalom keservesen megfizet azért, mert keveset néz befelé a lelkek mélyére. Az európai lélek válságról és megbilient egyensúlyáról azért szükségszerű ma beszélni, mert már alig-alig akarták tudomásul venni, hogy van lélek. Megnyilvánul ez abban a jelenségben is, hogy ma nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a sportversenyeknek mint a szellemi élet eseményeinek. Vala-

melyik futballcsatárnak, boxbajnoknak, vagy díjbirkózónak nevére ma többen ismerik és számosabban harsogják, mint a szellemi élet kiválóságait. Erre a letagadhatatlan tényre nagyon jellemzően írja J. Huizinga a következőket: „Az ősi kultúrákban a versenyek részei voltak a szent ünnepeknek és nélkülözhetetlenek voltak ezeknél, mint szent és gyógyító hatású cselekmények. A modern sport teljesen elvesztette az ünnepi szertartásokkal való ezen összefüggését. A sport elvesztette szent voltát és nem függ már szervesen össze a társadalom szerkezetével még akkor sem, ha a kormányhatalom kötelezőnek rendeli el.”

Íme, ilyen a válság megnyilvánulása a tömegek szórakozásában, amely ma már nem játék, hanem ez is üzlet. És az üzlet, az üzleti szellem tért hódított az élet minden vonalán. A nyereszkeskedés szellemét belevitték a politikába, a művészi vállalkozásokba, a magán és közélet minden területére. Sőt, hogy jellemzően jegezzük ki magunkat, a házasságból is sokan, nagyon sokszor üzletet csináltak. Amikor ennyire megbilientek azok a tartóoszlopok, amelyek szilárd alapjai voltak az emberiség fejlődésének, nem csoda, ha kiéleződtek a szociális ellentétek. Egyik oldalon a mindenható üzlet hasznából fel-fuvalkodott álnagyságok, a másik részen nyomorgó tömegek. A tömeg lelke vérszédőbe ment azért, mert már kisem-

Molnár Gyula hittanár beszéde a sokgyermekes anyák ünnepségén.

Az emberiség történelmének eddig legborzalmasabb szakába sodródtunk... Az öldöklés és pusztítás szelleme megméltelyezte a népek lelkeit s dühöngő tevelyodottsággal vivják csatájukat a milliós tömegek... Bebizonyosodik megint, hogy az Élet és a Halál ikertestvérek, vagy legalább is egymás nyomában settenkedők!

A küzdők véreinek patakja lassan vérozónné dagad s a mi hőseink is észrevehetően, bőségesen duzzasztják, helytállásban méltóan dicső multunkhoz és ragyogó jövőt ígérő kilátásainkhoz!

A bátraké a győzelem, de sokszor csak a halál áldozata árán, amit derék honvédek egy részének most is meg kell hozniuk eszményi hazaszeretetből, nekünk pedig fájdalmas beletörődéssel tudomásul vennünk!

Öröngő mámorban orgiázik ma a Halál, mert úgy véli, hogy fölébe kerekedett az Életnek világszerte s hazánkban is! Az elesettek naponta szaporodó ezrei az ő képzelt döntő uralmának hirdetői! Vigyorogva subintgat kaszával undorító csontkeze s mintha kajánul sutogná: Ez az én bőséges aratásom ideje... Jöttök majd terítékre mindig többen — ki tudja meddig még!

Mi mégis, most is, az Élet győzelmében bizunk, aminek zálogai ti vagytok, gyermekekkel megáldott magyar anyák, mert hiszen a könnyárban, vérozónban s gyarapodó romhalmazban ti képviselitek a makacs ellenálló erőt a Halál gyilkoló hatalmával szemben!

Fontolgattuk-e már megbecsülő tisztelettel, hogy a nőnek anyai szerepe nélkül nincs emberi s magyar anyja nélkül nincs nemzeti életfennmaradás?

Lám, ez a valóság. S ha ennek kellő felismerésére jutunk, fajtánkoz méltó lovasias, gavallér érzület kell, hogy áthasson bennünket, amikor egy többgyermekes magyar anyával találkozunk és ennek mindenképen, mindenütt, mindenkor kell, hogy kifejezést adjunk!

Különösen fontos ez anyagi gondokkal megnehezedett jelen állapotunkban, amikor a gyermekek eltartása, nevelése szinte művészi feladatot s a magyar anyák mégis ragyogóan megfelelnek rendkívül nehéz hivatásuknak!

Valaki felvetette a kérdést: mikor legvonzóbb a nő?

A választ talpraesett ügyességgel egy nagytudású, de szűkszavú férfi röviden így fogalmazta meg: Mikor gyerme-

két tartja a karján, vagy vezetni kézen fogva.

Igazat mondott.

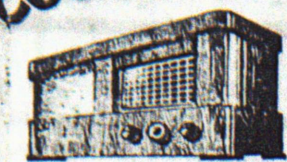
Sajnos, nem minden magyar nő pályázik erre az elismerésre. Irtóznak az anyaság terheitől és érzéketlenek a magasabb emberi és nemzeti szempontok iránt! Önző, betegesen hiú, képzelt bájaikat minél tovább megőrizni vágyó alakok ezek s fajtánk könnyelmű gyilkosai, ha indokolatlanul tudatosan nem akarnak anyákká válni. — Közmegvetést érdemelnek s kijár is nekik!

Lassan már közfelfogás, hogy egy nemzet s így a miénk tekintélye, híre-neve nem lélekszáman mulik, de közelsiméretű kiváló különféle értékeiben kristályosodik ki. Ez részben csakugyan valóság, de ne felejtjük el, hogy a nagyság fogalmának egyik lényeges kelléke mégis a sokmillió lélekszám, amint a legnagyobb államok példája mutatja. Amellett a háborús önvédelem szempontjából is hathatós támasz.

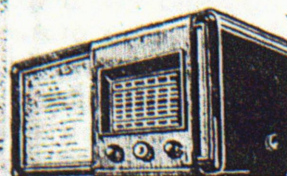
Husz-harminc milliós magyarságról ábrándozunk s adja Isten, hogy a következő nemzedék megérjen ekkora megyarapodást országunk javára. Ennek legfőbb feltétele a remélhetően fokozódó jólét mellett, most kitüntetett, tiszteletreméltó magyar anyák, ha a ti nyomdokaitokba milliónyi magyar nő lép, nyűg helyett kincseknek tekintve a gyermekeket.

A Mindenható ajándékozzon meg titeket hosszú, boldog ajálattal!

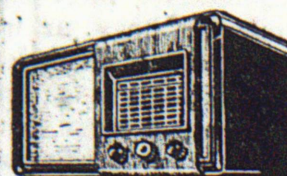
Csúcsteljesítmények:

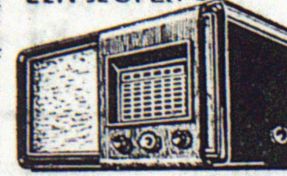
EXTRA SZUPER

ELIT SZUPER

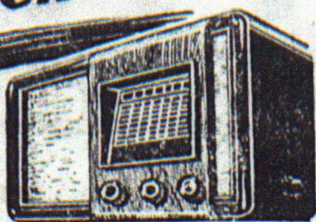
ELIT SZUPER U

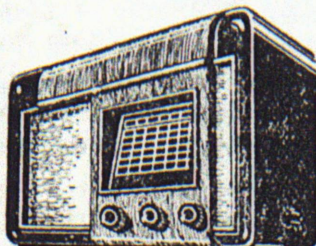
TELEP SZUPER

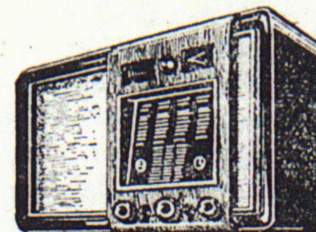
CSÚCS SZUPER

NÉGYES SZUPER

KONCERT SZUPER

SZUPER 42

SZUPER 42 U

Standard RADIO
CSÚCSSZUPER SOROZAT

mizettségében nem látta meg az égi fényeket. Habzsolók, a napos oldalon süt-kérezők pedig unalmasnak találták a hitet, a szellemet, a lelket. Erre mondja Gábor Marcel, hogy: „ha van valami tanulság, ami az emberiség szellemi tapasztalataiból parancsolóan következik, akkor az az, hogy a hit kifejlődését gátló legnagyobb akadály nem a szerencsétlenség, hanem épp ellenkezőleg, az elégedettség. Van valami belső rokonság a halál és az elégedettség között. Igen gyakran az elégedettségéből születik az életundor, ami egy bizonyos órában mindnyájunkat el foghat s ami a lehető legfinomabb szellemi romlottság egyik faja.”

A csömör és életundor csak akkor nem következik be, ha jódoigunkban is tudunk embertársaink bajával törődni. Korszzerűen kifejezve: ha akarunk a közérdekért cselekedni. Az európai lélek egyensúlya majd akkor áll helyre, ha a világot átfogja valami szent, nagy szolidaritás, ami nem más, mint a sokat hangoztatott krisztusi szeretet. A kereszténység ma a szívek vágya, jelszó és program, de valóban kevesen élnek is át, amit jelszól és programmul kintűztek. A közösségre, az európai kultúrára, a lelkek megújulására rendkívül nagy hatással lenne, ha lenne a tulajdonképpeni újjászületés, ha Krisztus követését vallóak a gazdasági, politikai és társadalmi élet minden vonalán. Az élet tülekedésébe bele kellene vinni a kereszténység s elidősgét és jósgát. Kevesebb rohamot és több heroizmust mutasson az európai ember.

Az európai lélek válsága részben azért is következett be, mert kisbűtiek lettek az emberek. Ahhoz, hogy az európai lélek egyensúlya helyreálljon, szívet lánggyújtó, világot megmozgató heroizmusra van szükség. Valamilyen szent rajongás, verhetetlen lelki keménység kell, hogy uralja a lelkeket. Példának talán ehhez annak a fiatal finn tisztnek a levelét idézzem, aki az orosz-finn háború idején ezekkel a sorokkal fejezte be egy magyar diáklányhoz a frontról küldött levelét: „Minden alkalommal úgy írok, mint ha ez a levelem volna az utolsó. Mint már közlöm, ha meghalok, meg fogod

tudni. Szomorkodnod azonban nem szabad, inkább örüld, hogy egy finn barátod hazája érdekében híven teljesítette kötelességét. „Ez a fiatal finn tiszt tudta, hogy mi a lélek egyensúlya. Nemcsak az életével, hanem már az esetleges halálával is számot vetett és nem ingott meg még a legnagyobb veszéllyel — a háború ezer veszedelmével — szemben sem. Szilárd volt és bizakodó, sőt másokat felemelő és biztató. Ha majd minél többen lesznek Európában e finn hősköböz hasonló emberek, ha majd a szívetek áttűzesíti a felebaráti szeretet, az emberiség és a krisztusi szocializmus, akkor az európai lélek egyensúlya — reméljük — helyreáll. Ez nem lehetetlen. Minden ember saját jócselekedeteivel szolgálja ezt a célt. Isten megáldja a jószándékot és a tetteket. A tetteket, melyek megmozgatják a lelkeket. (—any.)

Sokgyermekes anyák ünneplése.

Szent István napján évről-évre városunk társadalmi és megemlékezik a sokgyermekes anyákról és a gyermeknevelési áldozatos és hazafias kötelesség teljesítését szerény, de meleg figyelem közepette igyekszik megköszönni.

D. e. 11 órák elégszámú közönség jelenlétében folyt le az ünnepség, melyet Gábor cigány zenekara nyitott meg a Hízekeggyel, majd szavak követték, mely után Molnár Gyula gimn. hittanár mondott mély értelmű és nagyhatású beszédet, melynek teljes szövegét lapunk első oldalán hozzuk.

A cigányzenekar magyar nótái és a Himnusz után a polgármester nevében dr. Lapsánszky János szociálisügyi előadó köszöntötte meg a meleg érdeklődést, a közönség adakozását, a szép ünnepi beszédet és köszöntötte a sokgyermekes anyákat, akiknek átadta az ajándékot és érmeiket, áldást kívánva gyermekeik által a magyar hazára.

Hírek és különféle

Polgári megtartóztatás.

A háborús helyzet végét veti annak a kényelemnek, melyben a multkori és a mostani világháború között élt az emberiség. Miközben a háború lángja egyre tovább hullámzik ellenállhatatlanul, az embernek, a családnak, a háztartásnak szűkebbre és szűkebbre kell fognia élete körét. A háború természetesen kihat a termelésre és a fogyasztásra egyaránt. A háború idején keveset termelünk s a fogyasztás igen nagy százalékát — már ami ebből a kevesebb termelésből megmarad — a hadseregek veszik igénybe. A hadászati, a honvédelmi szempontok miatt pedig a polgári társadalomnak mérésékelnie kell a maga eddigi igényeit. A háború szükségessé teszi, hogy a polgári társadalom, a polgári háztartás az önkéntes aszkézis, önmegtartóztatás nemes mérsékletével éljen. Bár ugyanakkor a fogyasztás megszorításánál a polgári sorsok intézőinek is igen ügyelniük kell arra, hogy ez a megtartóztatás ne menjen el a végső határokig. Hiszen a harcsteren nem dől el egyedül a háború sorsa. Ma mindenki hadban áll és az otthoniak nyugalma, biztonsága, megelégedése, illetve áldozatkészsége — amely áldozatkészség különben összefügg a polgári fogyasztás méreteivel és lehetőségeivel — legalább is olyan fontos a frontok szempontjából, mint a hadseregek állapota.

Anyi bizonyos, hogy a háború megijeszíti az embereket. Életünk köre szűkebbre szorul; szegényebbek és igénytelenebbek leszünk. Megtanuljuk, hogy az életet nemcsak a luxus, nem az anyagiasságok szabályozzák egyedül. Az önkéntes otthoni aszkézis, a takarékoság során sok emberi érték kerül majd felszínre. A nagy meredélyek peremén az ember óvatossá, megfontoltabb lesz; miközben a válság örvénye majdnem elnyeli, ha nem vigyáz, a holnapra, a holnaputánra is gondolnia kell minduntalan. És arra is gondolnia kell, hogy hiszen a saját megtartóztatásával esetleg közrehat százazrek, milliók sorsában. Mert hiszen saját megtartóztatásunkkal sok másoknak tesszük lehetővé, hogy nekik is jusson ebből a szűkresabott kenyérből, ami mindnyájunk osztályrésze kell hogy legyen.

A polgári megtartóztatás így nagy szociális kötelesség. A polgári önmegtartóztatás így növeli, fejleszti a szociális kö-

telességérzetet, a társadalmi felelősséget. A mai háborúnak kétségtelenül egyik legnagyobb vívmánya lesz, hogy lebontotta az ember és ember közötti válaszfalakat, hogy amint eggyé tett a milliónyi szenvedőkkel, úgy eggyé tesz majd velük egy új és jobb világ felépítésében is. A polgári megtartóztatás így kissé iskolája a szociális és emberi felelősségnek és kötelességnek is. Személyeknek és nélkülözéseknek kell elvonulniok felettünk, sőt fellegeikkel, hogy igazabb és jobb emberek legyünk — s ez a megigazulás, ez a jövő ott kezdődik magánéletünk, polgári sorsunk apró, mindennapi kötelességeinél. —y—n.

Eljegyzés. Barthó Ilus urleány és Mader Emil acélgyári tisztviselő f. hó 18-án tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett.)

Esküvő. Rozgonyi Cecília urleány és Sándor Dezső műszaki tisztviselő, tart. főhadnagy augusztus hó 30-án este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Ferences templomban, hová ezuton hívják meg kedves barátait és kedves ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.)

Esküvő. Hunyár Mária okl. tanítónő urleány és Mátyus László postatiszt f. hó 14-én tartották esküvőjüket a főplébánia templomban.

Eljegyzés. Oláh Margit urbölgy, áll. tanítónő és dr. Marjas (Majer) Károly az ózdi vasgyár orvosa f. hó 14-én tartották eljegyzésüket (Minden külön értesítés helyett.)

Bucsuzás. A Salgótarjáni Üveggyár R.-T. budapesti központjához történt áthelyezésem és elköltözésem folytán mindazon barátainktól és ismerőseinktől, kiktől személyesen az idő rövidsége miatt nem tudunk elköszönni, ezuton bucsuzunk s kérjük őket, tartsanak meg minket jó emlékekben. Kincs Emil és felesége.

Halálozás. Dorosnyák Géza ny. Máv. felügyelő, a helybeli Takarékpénztárnak 30 éven át volt igazgatója f. hó 20-án Tallyán 82 éves korában elhunyt. Temetése Salgótarjánban volt 22-én d. u. 5 órakor nagy részvét mellett a köztemető ravatalozójából az ev. egyház szertartása szerint.

Halálozás. Schöffner Jenő, a volt Északmagyarországi Egyesített Kőszékháza és Iparvállalat baglyasaljai bányagazgatóságának nyug. főpénztárosa, életének 72-ik évében f. hó 15-én, hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Temetése vasárnap volt nagy részvét mellett.

Hadnagyavatás.

Városunkból a hagyományos és nagy jelentőségű, külsőségeiben is megragadó szentistvánnapi hadnagyavatáson avatták fel Budapesten — Sente Kálmán és ifj. Ruszty Jenő új hadnagyokat. Az ünnepségen, melyről a napilapok részletesen megemlékeztek aszülők is megjelentek, kik a

hetetlenül megható ünnepség hatása alatt könnyezve adták át gyermekeiket a magyar hazának, amelynek oly nagy szüksége van a képzett, romlatlan és áldozatos lelkű ifjakra! Kísérje nemes utjukon az Isten áldása!

Bányásznapi.

A hadiállapottal kapcsolatos szigorított rendelkezések folytán a mult esztendőben Szent István királyunk napján megtartott s vajúratásokkal összekötött, impozáns bányásznapi ezidén elmaradt. A vajúratások üzemközben, minden külsőség nélkül folytak le az egyes üzemeknél, csupán a kisterenyei Chorintelepen, a bányásznapi kiindulási pontján, volt szerény keretű ünnepély Szent István király napján. D. e. fél 10 órakor a sportpályán felállított tábori oltár előtt felsorakoztak az avatandó vajúrok és társaik, valamint a telep lakossága Villányi Miklós bányafőfelügyelő-üzemfőnök, Császár Pál és Hossz Nagy Lajos bányafelügyelők, valamint Érsek Elek bányamérnök vezetése alatt. Az ünnepélyen megjelent dr. Laczfalvi Ferenc m. kir. bányahatósági tanácsos, bányakapitány, Korompay Lajos m. kir. bányügyi főtanácsos, bányagazgató és Moticaka Nándor m. kir. bányügyi

tanácsos, h. bányagazgató. Horváth Gyula esperes, kisterenyei plébános az oltáronál tábori szentmisét mutatott be, mely alatt a bányatelép fuvózenekara egyházi énekeket játszott. A szentmise után Villányi Miklós üzemfőnök, majd Korompay Lajos főtanácsos beszédet intéztek a munkásokhoz, óva intve őket, tartózkodjanak a hagszatos jelszavakkal sorait és munkacsapatukat megbontani törekvő csábítóktól, ne halgassanak látszatigazságokat mondogató konkolyhintőkre, hanem mint a nemzet komoly polgárai, dolgozzanak kitartó buzgósággal becsületes hazafiakhoz illően az eljövendő nagyobb bázára, a boldogabb jövő, családjuk és önmaguk boldogulása érdekében. Majd 41 fiatal bányászt avatott fel Villányi üzemfőnök a kiosztotta nekik a vajúri bizonyítványokat. A méreteiben szerény, de érzelmeiben gazdag és felemelő ünnepély ezzel befejeződött. —

Zászlószentelési ünnepségei

tart folyó hó 24-én délelőtt a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. Iparosok Dalköre az alábbi műsorral:

Reggel 6 órakor zenés ébresztő.
8 órakor gyülekezés a bányakaszinó kertjében.

9 órakor tábori mise a bányagazgatási épület előtti téren.

A zászló megszentelése és megáldása. A zászlószalag felkötése.

Dr. Fülei Sántó Endre egyeteminy. r. tanár a magyar dalos egyesületek országos szövetségének ügyv. elnöke ünnepi beszédet mond; diszoklevéltadás.

Korompay Lajos m. kir. bányaiügyi főtanácsos, bányagazgató, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. Iparosok Dalköre diszelnökének beszéde.

Zászlószegkek beverése a helyszínen felolvasott sorrend alapján.

A 10 és 20 éve működő dalosok kitüntetése.

Zászlóátadás.

Diszelvonulás a zászló előtt.

A zászlóanyai tisztet Korompay Lajosné tölti be. Az ünnepség főrendezője Kárpáthy Dezső dalárda elnök.

Beíratások az állami gimnáziumba és kereskedelmi középiskolába.

Tájékoztatásul közöljük az állami gimnáziumba és kereskedelmi középiskolába beíratkozni óhajtó tanulókkal, hogy a beíratások szeptember hó 3-án és 4-én lesznek. A különbözeti, javító- és magánvizsgálatok szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek.

Az iskola új tanulója a beíratáskor születési anyakönyvi kivonatát, újraoltási bizonyítványát, apja és anyja születési és házassági anyakönyvi kivonatát köteles felmutatni. Új tanuló csak szülője, vagy gyámja kíséretében iratkozhatik.

Szeptember 9-én délelőtt 9 órakor lesz a Veni Sancte, utána évmegnyitó ünnepély.

A tanítás szept. 10-én reggel 8 órakor kezdődik.

Azok a vidéki tanulók, akik nem szándékoznak a városban lakni, kötelesek bejárási engedélyért az intézet igazgatóságához fordulni, ha pedig a városban lakást bérelnék, ezt is kötelesek az igazgatóságnak előzetesen bejelenteni.

A salgótarjáni áll. középiskolák igazgatósága.

A mi értékeink. Vitéz Jónás Ödönét az Országos Iparművészeti Társulat rendes tagjai sorába választotta s egyben felhívta őt művészi kerámiaival a lipcsei ideai vásáron való részvételre. Az önképző szorgalomnak, a kitartó munkának s a hivatottságnak további nagy elismerése az ország első iparművészei közé való sorozás, nemkülönben a lipcsei vásáron való részvétel s hiszük, hogy az „Iby Kerámia” ott is a legnagyobb tetszést és elismerést fogja kiváltani, mert hiszen vitéz Jónás Ödön művészi tárgyai már több ízben estek át a kényes és igényes ízlésű hazai közönség siker-tűzkeresztjén s a lipcsei vásárra az Iparművészeti Társulat útján kiküldött kerámiai csak növelni fogják sikerjének halmazát.

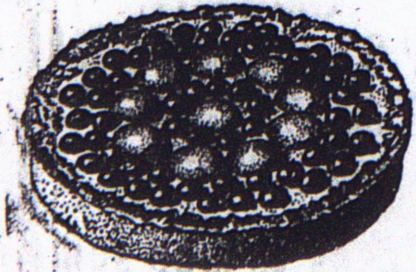
Halálozás. Rubovszky István kántortanító, okl. zenetanár Nógrádverőcén 49 éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetése ugyanott volt f. hó 21-én d. e. 10 órakor a r. k. templomból. Az elhunyt 30 évvel ezelőtt Salgótarjánban a főplébániának volt kiváló kántora. Az elhunytban Horváth Gyula bányatisztviselő sógorát, Radnai György a tehetséges énekes és bányatársulati tisztviselőgyakornok édesatyját gyászolja.

A „Jannings...” A magyar nyelv szabályaival nem egyezik meg, ha valaki tulajdonnév előtt névelőt használ. Ha a színeszokról beszélve azt mondjuk: a Csor-tos, a Vaszary, a Muráti, akkor súlyosan vétünk a nyelvtan ellen. De e vétségünk

megbocsátható, mert a névelőnek ebben az esetben más jelentősége van. Ezt a névelőt csak azok a művészek kapják a köznyelvben, akiket mások fölé helyezzünk, akiket különösen el akarunk ismerni. Azok a művészek, akiket az „a” névelő kíséretében emleget a közönség, már nem személyek, hanem valóságos fogalmak. Ezeknek a művésznek egyedülálló és több mint egy személynek a színészi produkciója. Ilyen fogalomvá válik majd a magyar közönség előtt a KRÜGER APÓ című film bemutatása után Jannings Emil, a nagyszerű német művész, akinek egész művészi egyénisége, nagy tudása, megrázó ereje a monumentális történelmi filmben fog teljes szépségében és nagyságában kibontakozni. Ennek az istenáldotta tehetségű művésznek ebben a hatalmas filmalkotásban olyan fajsúlyu alakítását látja majd a közönség, hogy elragadtatásának hevében elkövetett kis nyelvbottlást mindenki meg fogja bocsájtani. Előző sikereit messze túl fogja szárnyalni ez a szerep, ez az alakítás, úgyhogy ez után a film után fogalommá fogja avatni őt a legszigorubb közönség is.

Gyűjtik az elavult mezőgazdasági eszközöket. A mezőgazdaságban használt elavult és kicserélt eszközök és gépek összegyűjtésére a fémgyűjtő központ fokozottabb gondot fordít. A gazdák jól teszik, ha értékesítik használaton kívül helyezett kézi és gépi szerzeményeiket és új gépekkel kezdik meg az új termelési év előkészítését.

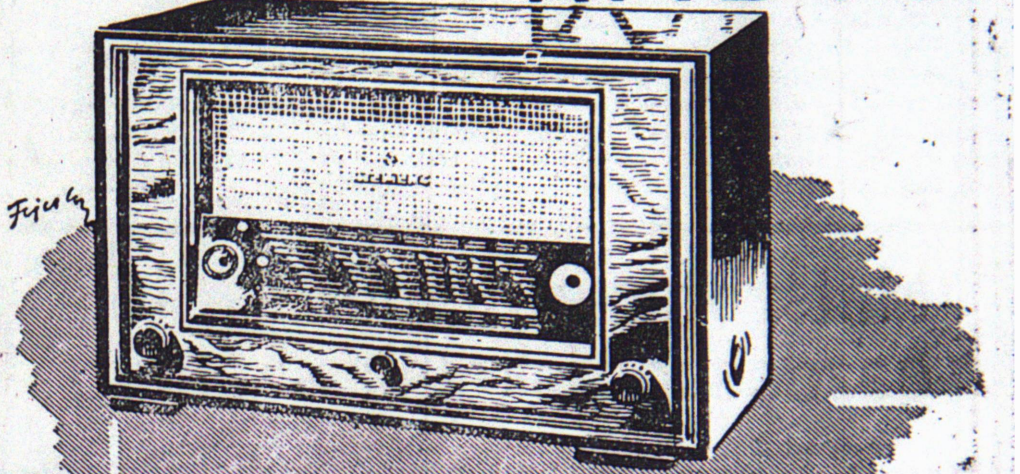
Finom gyümölcstorta 1 tojás és 6 deka vajjal

TESZTA: 15 DEKA LISZT, 1 TEÁSKANAL DR. ÖTKER SÜTŐPOR, 6 DEKA CUKOR, 1 TOJÁS ÉS 6 DEKA VAJ, 1 CSOMAG DR. ÖTKER VANILLINCUKOR.
HATÉK. 1 KÖ. NYÍRS VAGY PAROLT GYÜMÖLC, 1 PL. CHERESNYA ÉS BARACK VAGY 1 PÉR ÉS 1 KAJZIN BARACK.
GYÜMÖLÖSKÖRÖNYAL: 1 DBS. ZSELATTIN-LAP, 4 LITER GYÜMÖLÖS VAGY VIZ.

Dr. Ötke sütőporral és vanillincukorral
Időszere és befűző receptkönyvet kívánságra ingyen küld!
Dr. Ötke G., Budapest, VIII. Conti-utca 25 szám.

Elektromosság: Híradás! Zene

ÚJ TÍPUS MAGYAR GYÁRTMÁN

Arcképcsarnok.

A talpig magyarok.

Szent István királyunk ünnepének idején, a megszokottnál is magasabb hangulatban bezárjuk a torzmagyarok arcképcsarnokát. Ugy illik azonban, hogy eleje állítsuk meg eszményképül a talpig magyarok tiszteletre s követésre méltó alakját.

Ellenségeink kaján örömmel kísérték kezdet óta a torzmagyarok kíméletlenül őszinte jellemzését. Sandán tárgyalták, sugva bugva, hogy kiválóan emlegetett, tulmagasztalt fajtánkban, mily változatosan tarka-barka egyveleget jelent a hitvány rész. Bizonyára ezek meglehetősen mennyiségben vannak, ha mi nem is valljuk be gögös önhittségből s rettegve a külföld lesújtó véleményétől(?)

Fel kell világosítanunk a tőlünk lélekben, esetleg nyelvben is idegeneknek, hogy felszines rosszakarattal ítélkeznek nemzetünkéről. A valóság ugyanis az, hogy gyászmagyarkaink töredéket jelentenek csupán a talpig magyarok sok millió tömegében!

Kik a talpig magyarok?

Akiknek minden porcikája telve égő hazaszeretettel, aminek bizonyossága nem üres szájhösködés, de nyomos tettek a közelet minden vonalán!

A talpig magyarok érzelmel, gondolat ma állandóan a haza sorsával, jövőjével foglalkoznak. Nem kicsinyhitű aggodalmaskodással, de valamennyi nehéz eshetőséget mérlegelve s töprengve a megoldási lehetőségeken. Képzletünkben leggyakrabban már a Nagy-Magyarország képe bontakozik ki.

A talpig magyarok bizakodó hite a végső győzelemben megingathatatlan. Suttoghatnak, sopánkodhatnak, nyöszöröghetnek körülöttük a vészmadarak, erőlködésük meddő marad. Rémhíreikkel csak nevetségessé.

A talpig magyarok ugyanis tudják, hogy nagypóntok kereszthordozás nélkül nincs diosösés feltámadás! A háború borzalmas valóság. Vérár, könnytenger, romhalma nélkül elképzelhetetlen. Lelkük megremeg a fájdalomtól, amikor hősi halottak tömegére emlékeznek, mégis megőrzik nyugalmukat.

A talpig magyarok türelmesen viselik el a különféle anyagi megpróbáltatásokat is. Undorral fordulnak el a siránkozva panaszkodóktól, akik lemondásra képtelenek. Velük szemben ők, bármiben legyen is hiány, sohasem keseregnek. Nem bírálják ostoba tudáskodással a felsőbb rendeleteket. Gondokkal tetézt állapotunkban azzal vigasztalódnak, hogy csak átmeneti helyzet kibírásáról van szó.

A talpig magyarok végül bármily munkát készségesen vállalnak s élveznek önzetlen, odaadó hazaszeretettel, jutalomvárgás nélkül. Krajcáros poltízálást, kávéházi diplomáskodást mellőzve inkább dolgoznak, hogy a harcban álló nemzet hatalmas életüzemében fennakadás, zökkenés ne történjen.

A talpig magyarokat nem elég csupán bámulni. Akik hű fiak a hazának, becsületes meggyőződéssel kell, hogy az ő nyomukban haladjanak! Beostelen hazaárulók, akik mégis a szemléltetett torzalakokhoz igazodnak! Figyelő.

A Salgótarjáni Takarékpénztár Igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselőikara mélyen megrendülve a súlyos veszteség felett, jelenti, hogy

Dorosnyák Géza

ny. MÁV felügyelő, az intézet közel három évtizeden át igazgatósági tagja és igazgatója

folyó évi aug. hó 20-án Tállyán elhunyt.

A megöledogult válságos időkben igazgatta a Takarékpénztárt és fáradhatatlan munkásságával maradandó érdemeket szerzett intézetünk közigazgatási életében.

Előzékeny és szeretetreméltó egyéniséget mindig példaképpen fogjuk szemünk előtt tartani és emlékét kegyelettel őrizzük.

A megöledogult f. hó 22-én d. u. 5 órakor helyezzük a salgótarjáni ravatalozóból örök nyugalomra, az ág. h. ev. egyház szertartása szerint.

Salgótarján, 1941 augusztus 21-én.

Az Úr adjon neki örök nyugodalmat!

